

Poštni Glasnik

Letnik XI.

V Ljubljani, dne 1. marca 1931.

5. številka.

Še resnejša beseda pogodbenim poštarjem.

V novoletni številki »Poštne glasnika« od 1. januarja 1930 je izšel od takratnega predsednika OPO članek »Resna beseda pogodbenim poštarjem«. Najbolje bi bilo, vzpričo najnovejšega gibanja pog. poštarjev, danes, po dobrem letu, tisti članek znova ponatisniti, a z gornjim naslovom. Zakaj vse ono, kar smo takrat napisali, drži danes še prav tako, če ne bolj. Takrat smo rekli, da se je treba hitro odločiti: ali pog. poštarji z OPO, ali OPO brez pogodbenih poštarjev! Pa takrat je šlo samo za to, ker je bila polovica pog. poštarjev neorganiziranih. Danes gre za več: za cepljenje, za separatizem pog. poštarjev! O tem pokretu pa hočemo danes malo obširneje razpravljati.

Pog. poštarji niso bili številčno nikdar tako dobro organizirani kakor drugi p. t. t. uslužbenci. Največ neorganiziranih, največ nerednih članov in največ zaostankarjev je imela OPO vedno, in ima še danes, v vrstah pog. poštarjev. Vendar oni p. poštarji, ki so redno izpolnjevali svoje članske dolžnosti, so bili vedno tudi s srcem z organizacijo, upoštevali in priznavali so ogromno delo, ki ga izvaja OPO v prizadevanju za izboljšanje njihovega stanja, in nikdar jim ni prišlo na um, da bi se oddvojili od svoje matice — obl. organizacije in njenega glasila — Poštne glasnika.

Bilo pa je nekaj ambicioznih ljudi, ki so imeli priliko, od bliže videti in spoznavati nesebično prizadevanje in polno upoštevanje organizacije za težnje pog. poštarjev, a niso mogli — iz želje po neki popularnosti ali kaj? — preboleti dejstva, da niso nikjer prvi in da se njihovo ime stalno ne sveti, pa makar se na tako samotnem plotu. Ta želja po dvomljivi slavi in popularnosti je zmamila nekaj pog. poštarjev v Jugoslaviji, da so začeli nastopati na svojo pest in se predstavljati v raznih deputacijah kot predstavniki pog. poštarjev, čeprav jih pog. poštarji v to niso niti pooblastili niti izvolili.

Najbrž bo treba enkrat še opisati povod, nastop in uspeh teh deputacij; v tem članku bi nas to predaleč zavedlo. Zato hočemo navesti samo rezultat teh sestankov in deputacij trojice, četvorice pog. poštarjev: dne 5. decembra 1930 ustanovni občni zbor novega društva pog. poštarjev v Novem Sadu, pod patronanco delegatov zagrebske in ljubljanske obl. organizacije tov. Tkalca in Engelmana; dne 22. januarja t. l. nov list »Ugovorni poštar«, iz katerega so razvidni glavni tvorci novega cepljenja in to (po abecedi) gg. Engelma Viktor iz Smartna v Tuhinju, Srića Dragan iz Bribira, Stojšić Peter iz Čortanovcev in Tkalac Nikola iz Andrijevcv; dne 23. januarja t. l. okrožnica tov. Engelmana vsem pog. poštarjem v dravski banovini, ki vsebuje poleg samohvale poziv na naročbo in sodelovanje »Ugovornega poštarja«; dne 3. februarja t. l. članki v zadnji številki zagrebskega lista »Poštanska Sloga«, ki jih je napisal urednik »Ugovornega poštarja« g. Drago Srića in ki so v popolnem nasprotju z ideologijo Saveza in njegovih obl. organizacij.

Ako bi hoteli osvetliti vse te štiri dogodke izza zadnjih mesecev, bi moral ta članek zavzeti ves prostor današnje številke. Ker tega ne moremo storiti, bomo po potrebi izpregovorili o eni in drugi stvari še kes-

neje v posebnih člankih, tu hočemo pa zgrahiti stvar od druge strani.

Na kratke novice, ki jih je zabeležil naš list o gibanju pog. poštarjev v zadnjih dveh številkah, je poslal tov. Engelma obl. organizaciji izjavo, v kateri ugotavlja po »Poštne glasniku« od 1. februarja 1931: 1.) da je predsednik OPO na širši konferenci rekel, da so si ustanovili pog. poštarji svoje društvo; 2.) da je zanesla med p. poštarje mnogo nejasnosti izjava zastopnika p. p. tov. Pangreta, v kateri trdi, da so neki zaslepljenci ustanovili posebno organizacijo p. poštarjev; 3.) da je največ zmešnjave napravila notica, kako je nekaj samozvanih p. p. započelo za pog. poštarje nevarno gibanje.

Na to izjavlja tov. Engelma, da ne ve ničesar o kaki ustanovitvi nove organizacije pog. poštarjev za Dravsko banovino, oziroma da je izvedel o tem šele iz »P. glasnika« od 1. februarja t. l. (o ustanovitvi take organizacije za Dravsko banovino ni naš list nikoli pisal - pripomba urednika). Dalje pravi, da ga tovariši pog. poštarji izprašujejo, ali naj več ne plačujejo članarine obl. organizaciji (če ne vprašujejo oni pog. poštarje, ki še za lansko leto niso poravnali članarine, — pripomba urednika), na kar jim tov. Engelma odgovarja:

»Kakor druga leta, sem plačal tudi letos svoji obl. p. t. organizaciji članarino za prvo četrtletje 1931 v znesku 24 Din. Tako tudi Vam vsem priporočam, da jo vplačate, kajti jaz ne verjamem v kako novo organizacijo naših pog. poštarjev. Čitali ste v »Ugov. poštarju«, da so si naši kolege v Dunavski banovini ustanovili v Novem Sadu svojo organizacijo pog. poštarjev; to je bila potreba tamošnjih prilik, za našo Dravsko banovino do danes tega ni bilo potrebno. — Ob tej priliki Vas moram, cenjeni tovariši, še na nekaj važnega opozoriti. Znano Vam je, da sem od lanskega leta ustanovitelj našega pokojninskega fonda (oho, to nam ni bilo znano, saj še ustanovljen ni! — pripomba urednika) ... — pa poziva tov. Engelma dalje svoje tovariše, da naj se v zadevah pokojninskega fonda obračajo nanj, a glede drugih informacij da naj se obračajo na uradni zastopnik pog. poštarjev v Dravski banovini, na tov. Franceta Pangreta v Dobu pri Domžalah, češ: »Ako si je upal tov. Pangre« — tako končuje izjava tov. Engelmana od 14. februarja t. l. — »javno v našem P. glasniku z neko pozitivnostjo izraziti o novo ustanovljeni organizaciji pog. poštarjev, mora gotovo nekaj vedeti in je sedaj kot pošten zastopnik dolžan Vam na to mojo izjavo podati v Pošt. glasniku jasev odgovor samih resničnih in čistih podatkov o onem »eksperimentiranju« pog. poštarjev.«

Kakor je videti, se tov. Engelma posebno spodtika nad govoricami, da se je ustanovilo kako posebno društvo pog. poštarjev. Vobče dela vtis, kakor da hoče biti oboje: i še dalje zvest član OPO i istočasno steber novega cepljenja in novega lista »Ugovorni poštar«, ko da bi se zadeve pog. poštarjev ne mogle obravnavati v obstoječih glasilih obl. organizacij. Oboje pa ni združljivo. Zato se bodo morali tov. Engelma in njegovi somišljeniki kmalu odločiti: ali z OPO ali proti OPO!

Da so se na širši konferenci OPO dne 25. januarja 1931 in v Pošt. glasniku od 1. februarja 1931 pojavile govornice o ustano-

vitvi novega društva pog. poštarjev, ni prav nič čudnega, če se upošteva sledeče:

1. Tov. Engelma je, po povratku iz Beograda dne 10. decembra t. l. in po predložitvi računa o potnih stroških oblastni organizaciji, povedal, da so ustanovili društvo pogodbenih poštarjev.

2. Prva številka lista »Ugovorni poštar« piše na enem mestu: »Dva tisoč inteligentnih ljudi ne more biti brez svojega glasila, niti brez svoje organizacije« — a na drugem mestu: »Na tej konferenci se je osnovalo posebno društvo (organizacija) pogodbenih poštarjev Dunavske banovine, a priporočalo se je tovarišema, da delajo na tem, da slede njihovemu primeru tudi tovariši ostalih banovin« — a na tretjem mestu: »Nam pogodbenim poštarjem ni treba nikakih banovinskih niti oblastnih organizacij, nam je potrebna ena edinstvena organizacija za celo Jugoslavijo...« — a zopet na četrtem mestu: »Vsi kot eden v eno organizacijo pogodbenih poštarjev kraljevine Jugoslavije, ki se bo pokoravala najvišji instanci: Savezu.«

Sodimo, da je bilo po vsem tem govorenje funkcionarjev OPO na širši konferenci in pisanje našega lista o ustanavljanju separatnega društva pogodb. poštarjev — osnovano in upravičeno. Obrežanje ob zastopnika pog. poštarjev tov. Pangreta je do cela zgrešeno. Ko je prišel na širšo konferenco, ni imel pojma o najnovejšem eksperimentiranju peščice pog. poštarjev. Šele tam je zvedel o vsem tem, pa je kot zvesti član OPO in kot dolgoletni nesebični zagovornik pravic pog. poštarjev dal duška svojem ugorčenju v izjavi, da obsoja pogubno delovanje posameznih zaslepljencev in da prosi organizacijo, naj ne sodi po teh posameznikih večine pog. poštarjev, ki so in ostanejo OPO zvesti.

Ta izjava tov. Pangreta je bila bolj umestna in potrebna, nego je možno razvideti iz kratkega izvlečka o zborovanju širše konferenci OPO v Poštne glasniku od 1. februarja t. l. Že so se pojavili namreč glasovi, da naj se z ozirom na pokret pog. poštarjev ta stvar vobče izloči iz članstva obl. organizacije p. t. t. uslužbencev. Tako se je Savezu in obl. organizacijam svetovalo od funkcionarjev ministrstva pri vsaki intervenciji za pog. poštarje, češ: kaj pa se vzemate za te ljudi, saj pog. poštarji niso državni nameščenci in ne spadajo v organizacijo. Naša organizacija se je takim glasovom dosledno zoperstavljala, a danes, ko so začeli rušiti edinstvo pog. poštarji sami, je že padel tak predlog iz vrst same OPO. Da to nevarnost prepreči, je dvignil tov. Pangre svoj glas, naj organizacija ne zavrže zaradi nekaterih grešnikov vsega stanu pogodbenih poštarjev.

Zato naj se pog. poštarji zavedajo resnosti položaja. Ta članek ni ne grožnja ne prošnja, temveč prav resen opomin: do letošnje glavne skupščine OPO, to je do 12. aprila t. l. se morajo pog. poštarji odločiti, ali je njihova organizacija OPO ali neko separatno društvo pog. poštarjev, in ali je njihovo glasilo »Poštni glasnik« ali »Ugovorni poštar«. V njihovih rokah je zdaj sklep prihodnje glavne skupščine OPO: ali bo organizacija priznala pogodbene poštarje, ali jih ne bo.

o pokojninskem fondu pog. poštarjev.

S strahom za edinstvo organizacije in s skrbjo za dobrobit naših pogodbenih poštarjev spremljam separatistično akcijo trojice uglednih pogodbenih poštarjev, ki so se do danes borili v vrstah skupne stanovske organizacije p. t. t. uslužbencev za svoje pravice in so uživali polno zaupanje svoje obl. organizacije, a so se dali iz neznanih razlogov zavesti od nekega četrtega pogodbenega poštarja, kateri ni bil nikoli organiziran, ki ni še nikdar opravljal poštnih služb in ki nima kot vojvodinski magnat pojma o križih in težavah bednega poštarstvskega stanu.

Ko bi šlo samo za to, da si nekaj poštarstvih magnatov »špoga« svoj lastni list, katerega urednik prebiva 200 km daleč od mesta, v katerem se list tiska, in da se ti gospodje vsakih par mesecev najdejo v Zagrebu ali Beogradu, ter da ustanove društvo za neorganizirane pog. poštarje, bi nič ne rekel. Naj imajo svoje veselje in zaposlitev! Toda je stvar taka, da so se z vsilo vrgli na propagando med pogodbene poštarje, kjer vsiljujejo svoje zmešane pojme o odrešitvi pog. poštarjev in nepotrebnosti list »Ugovorni poštar«, ki bo postal — o tem sem uverjen — kmalu zrcalo popolne neorientiranosti in zmede. Človek, katerega sem smatral za resnega, napiše v okrožnici pog. poštarjem stavek: »Zato bi se nesmrtno (!) in zoper svoj poklic (!) blamiral (!), kdor bi bil tako zaostal (!) in bi zavrnil svoj list »Ug. poštar«. Radoveden sem, koliko se jih bo na ta način »blamiralo« in komu bo ostala končna, prava blamaža.

V tem članku hočem osvetliti samo akcijo teh posameznikov glede pokojninskega fonda pogodbenih poštarjev, torej vprašanja, ki je življenjske važnosti za pogodbene poštarje in pri katerem sem svoj čas precej aktivno sodeloval. Ravno skrb, da se po nespretnosti, neprevidnosti ali neznanju nekaterih ne ponesreči naporno in idealno zamišljeno delo oblastnih organizacij, in da skušam očuvati naše poštarje pred pretečo nevarnostjo, mi veleva napisati to opozorilo.

Skraja sem se čudil, ko sem čital v okrožnici tov. Engelmana klasični stavek: »Pravilnika za pokojninski fond se ne ustrašite, ker je strokovnjaško vse preiščeno in pretehtano delo Stojšiča, Tkalca in moje.« Mislil sem, da se je zmotil ali pa da je račun na pozabljenost pogodbenih poštarjev. Saj je treba samo pogledati v »Poštni glasnik« štef. 33 od 21. novembra 1929 in štef. vilko 35 od 11. decembra 1929, pa se vidi, kdo je napravil prvi osnutek, kdo drugi, in kako izgleda eden in drugi.

Ko pa mi je prišla drugi dan v roke prva štef. vilka »Ugovornega poštarja«, kjer je natisnjen zopet neki »Pravilnik o pensijom fondu ugovornih poštarov Kraljevine Jugoslavije«, sem videl, da gre res zopet za neki novi osnutek tega pravilnika, katerega remu se pozna, da je strokovnjaško delo imenovane trojice.

Nimam ne časa ne volje ne prostora, da bi do potankosti proučil ta osnutek, da bi ga vsestransko analiziral ter pokazal njegove hibe in prednosti, ker vse to ni potrebno. Naša organizacija je usvojila načrt, ki je izšel še 11. decembra 1929 v Poštnem glasniku. Ta osnutek je bil z malimi in ne bistvenimi izpremembami sprejet tako na konferenci pogodbenih poštarjev dne 12. januarja 1930 v Ljubljani, kakor dne 19. januarja 1930 na konferenci v Zagrebu. Tak osnutek je predložila organizacija potem ministrstvu.

Novi osnutek imenovane trojice določa enotno članarino za pokojninski fond v silnem znesku 100 Din na mesec. Kako so

sprejeli pogodbeni poštarji to vest, mi ni znano, sodim pa, da niso bili navdušeni. Vidi se, da je ta osnutek delo treh poštarjev(?) — bogatašev, katerim se 100 dinarjev na mesec prav nič ne pozna; vprašanje pa je, kako bo zmoglo ta mesečni izdatek 90 odst. slovenskih pogodbenih poštarjev, kako ga bodo zmogli tisti imejitelji majhnih pogodbenih poštarjev, katerim je 100 Din šestina ali morda celo petina njihove mesečne plače? Okrožnica jih res tolaži, češ: to je mišljeno že na našo regulacijo plač v aprilu t. l., vendar naj si nihče ne dela iluzij, da bo imel poštar majhne pogodbene poštarje — recimo do 5000 letnih enot — 1000 Din mesečnih prejemkov. Za tega bo tudi po regulaciji mesečni odbitek 100 Din težko, pretežno breme.

Sploh se mi pa ne zdi prav, da bi bila enotna članarina, t. j. za vse enaka. Res da je po čl. 12. tega osnutka tudi pokojnina za vse člane fonda enaka, a tudi to se mi ne zdi prav. Po organizacijskem osnutku bi bilo 25 plačilnih razredov; toliko, kolikor je redov, razredov in stopenj pogodbenih poštarjev. Vsak enako prispeva od svoje plače, a nikakor ne v enakem iznosu; vsak namreč štisot odstotke od svoje mesečne plače. Pogodbeni poštar V. razreda 2. stopnje ima 375 Din mesečne plače, poštar I. razreda 2. stopnje 1275 Din in poštar 11. reda (jemljam primere najnižje, srednje in najvišje pogodbene poštarje) 5350 Din na mesec. Po organizacijskem osnutku plača vsak po 4 odst. prispevka za fond: prvi 15 Din, drugi 51 Din in tretji 214 Din na mesec. Po osnutku imenovane trojice pa plačujejo vsi trije enako, namreč vsak po 100 Din na mesec. To ni pravično, ni socialno, pa tudi možno ne, zakaj oni, ki ima 5350 Din na mesec, bo zlahka plačal 100 Din mesečno; onemu, ki ima 1275 Din, bo mesečni izdatek 100 Din že preobčutno breme; a za onega, ki ima 375 Din, je naravnost nemogoče, da bi mogel odtrgati od te miloščine še po 100 Din vsak mesec za pokojninski fond.

Navidezno se sicer izenači ta krivičnost, kakor sem že omenil, s tem, da imajo po polni službeni dobi vsi pravico do enake pokojnine, to je do 1500 Din na mesec. Vendar je stvar vzlic temu postavljena na napačno osnovo. Prvič je zdaj in bo po regulaciji prejemkov za one pogodbene poštarje manjših poštarjev, ki nimajo mimo plače nikakih drugih dohodkov, mesečni prispevek po 100 Din slej ko prej nezmagljiv. Drugič pa mora biti pokojnina v nekakem sorazmerju z aktivno plačo; nikjer ni tega, da bi prejemal kdo trikrat večjo pokojnino, nego je znašala njegova zadnja aktivna plača.

Organizacijski osnutek je zasledoval kot glavni smoter in namen pokojninskega fonda: zasužurati slehernemu pogodbenemu poštarju v dosluženosti, starosti ali onemoglosti skromno življenje; obvarovati ga pred beraško palico in popolnim poginom; varovati materialno najšibkejšega, dati mu sicer malo, a proti sedanjemu nič vendar precej, vse pa proti najugodnejšim pogojem in najnižji možni članarini. Zato so v našem načrtu sicer znatno nižje pokojnine, zato pa tudi znatno nižje članarine in pravica do pokojnine že po 10 letih, medtem ko bi bila po kritiziranem pravilniku šele po 12 letih.

Mnogo, mnogo bi se še dalo napisati o tem »strokovnjaško« izdelanem pravilniku, pa je škoda izgubljeni besede, ker je itak — komaj porojen — že propadel. Pravkar sem prejel iz Beograda od dobro poučene strani naslednje obvestilo:

»Pravilnik o pokojninskem fondu pogodbenih poštarjev, ki ga je predložila neka frakcija izven organizacije, je ministrstvo zavrnilo. Osnutek je škandalozno sestavljen,

pa še govore, da so plačali zanj 60.000 Din, cesar pa ne morem verjeti. Po tem pravilniku bi moralo ministrstvo plačevati letno po 1.250.000 Din prispevkov, in to za 1200 pogodbenih poštarjev, medtem ko ima za 12.000 rednih državnih (pragmatičnih) uslužbencev letno 1.500.000 Din v proračunu. So pa še druge stvari, nekatere naravnost smešne. Tako bi imeli pravico do pokojnine tudi otroci od sestre, brata itd. Zato pa mesečni osebni prispevek 100 Din na glavo, brez razlike. Vse brez glave...«

Dragi moji, kaj pravite pa na to? Mar ne diši bolj to po nesmrtni blamaži?

Saj to je bil ravno povod, da se tu javno oglašam, ker bi rad očeval naše pogodbene poštarje pred škodo in — sramoto. Težko mi je: sam sem osem let jedel grenki pogodbeni kruhek, mnogo truda sem vložil v organizaciji za izboljšanje njihovega položaja, naš »Poštni glasnik« je trajna priča, koliko skrbi in dela se je vedno posvečalo temu težkemu vprašanju, — pa me boli, ko vidim, kako se nekateri ljudje igrajo z usodo pog. poštarjev in diskreditirajo ves naš stan. Saj ne rečem, da imajo pokretniki novega gibanja kake postranske, morda sebične namene. Daleč od tega! Nasprotno, uverjen sem, da hočejo res in resno pomagati sebi in svojim tovarišem, toda pri najboljši volji tega ne morejo in ne znajo. Zato je greh, podirati ono, kar organizacija počasi, a preiščeno in smoteno gradi. Greh je, delati zmedo med ubogimi pogodbenimi poštarji.

Kdor pozna voditelje separatističnega pokreta med pogodbenimi poštarji, ne more biti presenečen nad njihovim ponesrečenim začetkom, kakor ne dvomi nad žalostnim koncem njihove akcije. Prvič je neprimerno, da vodi siromašno poštarstvo trojica bogatih ljudi, katerim so poštarstvske plače in pokojnine docela postranski dohodek. Drugič je neprimerno, da vodi strokovno pogodbeno poštarstvo trojica ljudi, ki se nič ali malo pečajo s stroko in katerim je pošta zelo postranski poklic. Tretjič je neprimerno, da je iniciator vsega tega gibanja velemlinar in podjetnik, ki nima pojma o pošti. Kakšno sodbo ima o njem in njemu podobnih pravi poštar in samo poštar, odličen strokovnjak in borec za pravice pogodbenih poštarjev, vprašajte tovariša Jožka Repa iz Leskovca pri Krškem, ki je imel priliko poslušati govore in pojme teh gospodov dne 19. januarja 1930 na konferenci v Zagrebu.

Vsekakor bi pogodbeni poštarji k uresničenju pokojninskega fonda mnogo več storili, ako bi bili udovoljili tolikim opominom organizacije, da predlože zahtevane podatke in 15 Din za stroške. Zagrebška organizacija, katera zbira vse te podatke, objavlja v zadnji štef. vilki »Pošte« uspeh celoletnega prijavljanja in drežanja: od 1146 pog. poštarjev je vrnilo izpolnjene vprašalne pole in poslalo denarni prispevek 489 poštarjev, samo vprašalne pole brez denarja je poslalo 110 poštarjev, samo prispevek brez vprašalne pole je poslalo 20 poštarjev, ničesar ni odgovorilo ne poslalo 527 poštarjev. Torej je zahtevi organizacije ugodilo samo 40 odst. pogodbenih poštarjev in zaradi njihove brezbriznosti se ne more požuriti z ustanovitvijo pokojninskega fonda.

Nisem pričakoval, da bom moral kedaj na tem mestu javno nastopiti proti ljudem, s katerimi sem dolgo let sodeloval v boju za pravice pogodbenih poštarjev; a je moralo biti. Morda bo kaj zalegla odkrita beseda človeka, ki mu je bil ta stan vedno najbolj pri srcu, da bi obvaroval tovariše pogodbene poštarje pred prenapljenimi koraki in pred prepozno ksanjem. Čuvajte se, da ne pride kedaj do tega, da vam sedanjí preroki ne bodo mogli, organizacija pa ne hotela pomagati. Joja.

Poštni dom.

Z novim načelstvom »Poštnega doma« je prišlo v to našo ustanovo novo življenje, polno živahnosti in načrtov, kako čim prej postaviti slovenskim poštarjem lasten dom v Ljubljani. Kateri tovariši so bili na letošnjem občnem zboru dne 8. februarja izvoljeni v načelstvo Poštnega doma, smo javili že v zadnji številki. Med njimi so imena, ki jamčijo, da se bo vzela stvar resno v roke in da se bo dobro izvedla. Vsestranskega zanimanja in dobre volje ne manjka.

Svojo agilnost je pokazalo načelstvo že takoj v začetku s tem, da je imelo v 10 dneh po občnem zboru že dve seji, obe polnoštevilno obiskani. Na prvi seji se je konstituiral odbor s tem, da so se poleg že na občnem zboru izvoljenega predsednika gospoda Vilka Smerduja izvolili še ostali funkcionarji, in sicer: za podpredsednika gosp. Franc Šalehar, za tajnika g. Janez Poharec in za njegovega namestnika g. Leopold Markelj, za blagajnika g. Tomo Pokorn in za njegovega namestnika g. Jožka Jakše.

Načelstvo si je začrtalo za novo poslovno leto tale program: pridobiti zadrugi nove člane pri onih p. t. t. nameščencih, ki nimajo še nobenega deleža; razpisati notranje posojilo v znesku pol milijona dinarjev; izvesti efektivno loterijo, če dobi dovoljenje; prirediti poletni vrtno veselico pod Tivolijem; izdati proglas vsem p. t. t. uslužbenecem v dravski banovini; nastaviti pri vseh večjih poštah poverjenike Poštnega doma, po možnosti sedanje poverjenike OPO.

Glavna akcija, od katere uspeha je odvisno, ali začnemo drugo leto graditi poštni dom, je vsekakor notranje posojilo med samimi poštarji. Izda se 1000 obveznic po 500 Din, ki bodo nosile 4 odstotne obresti. Te obresti bode izplačevala zadruga Poštni dom proti kuponom vsako leto od dne 1. decembra dalje, a prve se bodo izplačale šele dne 1. decembra 1935. leta za eno leto nazaj.

Posojilo samo se bo vračalo skozi 10 let na ta način, da bo nadzorstvo Poštnega doma vsako leto na dan 1. decembra izžrebalo desetino prodanih obveznic. Prva desetina bo izžrebana dne 1. decembra 1935. leta.

Obveznice se lahko vplačajo tudi na obroke, najdlje v 20 mesecih. Obroke bo odtegoval računski odsek poštne direkcije od mesečnih prejemkov. Kdor v določenem roku ne vplača vrednosti obveznice (500 dinarjev), mu vplačani obroki zapadejo v korist fonda za gradnjo poštnega doma.

Nevnovčeni obrestni kuponi zastarajo po enem letu dospelosti v izplačilo, izžrebane obveznice pa po enem letu od dneva, ko so bile izžrebane.

Obveznica se sme prenesti na drugo osebo samo po odobrenju zadruga Poštni dom, ki prevknjiži ime novega lastnika obveznice.

Rok podpisovanja teh obveznic bo trajal od 1. aprila 1931. do 1. aprila 1933. leta, torej skozi 2 leti. Posojilo je osigurano z vso premično in nepremično imovino zadruga Poštni dom.

Za danes naj zadostuje toliko. Prosimo in vabimo vse p. t. t. nameščence, da se takoj odzovejo, kadar dobe proglas in subskripcijsko izjavo. Vsi na delo, da spravimo poštni dom čim prej pod streho!

Posebno važnost in nado polaga načelstvo P. d. na nove organe naše stavbne zadruga — na poverjenike pri večjih poštah širom Slovenije. Od njih je v veliki, če ne v največji meri odvisen uspeh nameravane akcije. Živa, prepričevalna beseda pri tovarišu, prijatelju, znancu, vse več zaleže, kakor razni članki in proglašji. Naši zaupniki bodo svojo dolžnost tudi storili!

Strokovna posvetovalnica.

PREPOVED NA DRAGINJSKE DOKLADE.

Vprašanje (C. N.): Po čl. 120. uradniškega zakona se sme postaviti zabrana na plačo prizadetega uslužbenca, in sicer za privatne terjatve na tretjino, a za državne terjatve na polovico uslužbenčevih prejemkov. Ali so pod prejemki mišljeni samo redni prejemki po uradniškem zakonu, ali tudi draginjske doklade? Ali se sme torej postaviti prepoved tudi na draginjsko doklado?

Odgovor: Na draginjsko doklado se ne sme postaviti prepoved. To je prav za prav jasno iz samega besedila čl. 120. uradniškega zakona, vendar je baš naše ministrstvo to stvar nekoč drugače tolmačilo, vsled česar je izdal Državni svet dne 27. februarja 1928 naslednjo razsodbo:

Osporjeno rešenje ministrstva pošte in telegrafa ni osnovano na zakonu, kolikor je z njim stavljena pritožniku prepoved na draginjsko doklado, iz sledečih razlogov:

V čl. 120. uradniškega zakona je predvideno stavljanje prepovedi samo na osnovno in položajno plačo, a v izjemnem primeru na stanarino uradnikov (za alimentacije — pripomba urednika), ne pa tudi na draginjsko doklado. Uredba o draginjskih dokladah iz l. 1924, ki je izdana po pooblastilu in v svrhu izvrševanja odredb čl. 46. uradniškega zakona, ravno tako ne predvideva z nobeno

svojo določbo možnosti, da bi se stavljala prepoved na draginjsko doklado, ampak nasprotno, da teče aktivnim uradnikom tudi v pokoju draginjska doklada v vsakem slučaju neokrnjena, izvzemši čl. 21. iste uredbe (disciplinska kazen).

Minister utemeljuje ta svoj postopek na razpisu direkcije državnega računovodstva št. 59.456 od 26. maja 1925, s katerim je pojasnjen čl. 120. uradniškega zakona in v katerem razpisu zastopa imenovana direkcija stališče, da še velja člen 45. zakona o draginjskih dokladah od 28. februarja 1922, ki predvideva možnost, stavljanje prepovedi tudi na draginjsko doklado uradnikov. Tako tolmačenje pa je protivno zakonu, ker so s čl. 31. uredbe o draginjskih dokladah iz l. 1924 ukinjeni vsi prejšnji predpisi o draginjskih dokladah, pa tudi zakon iste zadeve iz l. 1922, vsled česar čl. 45. tega zakona več ne velja za slučaje po uveljavljanju uredbe o draginjskih dokladah iz l. 1924, pa torej tudi ne za tožiteljev slučaj.

Zato se mora smatrati ta razpis za protizakonit in se v spornem slučaju ne more nanj sklicevati. Ker je osporjeno rešenje ministrstva pošte zasnovano na tem razpisu direkcije drž. računovodstva, je treba razveljaviti tudi to kot neosnovano po zakonu. Ur.

S 13. odborove seje OPO od 11. II. 1931.

Zedinjenje poštarških organizacij in reorganizacija Seveza. Članstvu društva poštnih konceptnih in tehničnih uradnikov je sledilo sedaj še članstvo društva prometnih uradnikov, 37 po številu, ki se je s 1. februarjem t. l. včlanilo v OPO. Pri drugih društvih je nastopila neka stagnacija, pa ne preostane obl. organizaciji drugega, kakor vztrajati na preizkušeni poti ter čakati, da prilike dozore. Tudi glede reorganizacije Saveza je zaznamovati nekaj zastoj, ker v samem Savezu in v nekaterih obl. organizacijah ni to vprašanje še docela razčiščeno.

Obdavčenje pog. poštarjev. Novo, še poslabšano tolmačenje finančnega ministrstva glede vprašanja, kakšen davek in koliko imajo plačevati pog. poštarji, bo skušala OPO ovreči z novim dokazilnim materialom od strokovnjaške strani. Vobče pa bo treba razčistiti vprašanje pog. poštarjev do glavne skupščine. Predsednik prečita okrožnico tov. Engelmana in nekatere odlomke iz »Poštanske Sloge«, iz katerih pokaže na prepad med pojmovanjem organizacije in delovanjem poedinih samozancev. Ako bi kaj več pog. poštarjev nasledlo novi akciji, bo treba razmišljati o tem, ali naj se pogodb. poštarji vobče obdrže v obl. organizaciji.

Solidarnostna izjava z UJU. Odbor izreka svojo solidarnost z izjavo Zveze drž. nameščencev v Ljubljani, ki jo je podala na svoji seji dne 7. februarja t. l. glede obrambe učiteljstva in odobrava stališče ljubljanskega poverjenišva UJU, izraženo v njegovi spomenici od 1. februarja t. l.

Zaostankarjev na članarini za lansko leto je še 50, od teh 40 pogodbenih poštarjev. Če prve dni marca ne poravnajo lanske članarine, bo odbor sklepal o njihovi izključitvi iz organizacije.

POŠTARJI — člani nabavljalne zadruga dobe KAROČEVlje, Maribor, Koroška cesta 19, na mesečne obroke; cene znižane!

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Gospodarske zadruga poštnih nameščencev v Ljubljani

reg. zadruga z omejenim jamstvom

ki bo

v nedeljo, dne 15. marca 1931 ob pol desetih uri dopoldne v beli dvorani hotela Union, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Dnevni red:

1. Verifikacija pooblastil.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Sklepanje o eventualnih pritožbah in prizivih zoper poslovanje načelstva in nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka za leto 1930.
6. Dopolnilna volitev članov načelstva in volitev članov nadzorstva.

O p o m b a: Ako občni zbor ob napovedanem času ne bi bil sklepčen, se bo vršil po členu 37. zadrugaških pravil istotam in z istim dnevnim redom pol ure kasneje, t. j. ob 9. uri, drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

Pooblastila se bodo sprejemala v petek, dne 13. marca od 6. do 7. ure zvečer in v soboto, dne 14. marca od 5. do 7. ure zvečer.

Samostojni predlogi se bodo upoštevali le, če bodo pisмено dostavljeni načelstvu do 5. marca 1931. Računski zaključek je na vpogled vsem članom od 15. februarja do 10. marca 1931 v pisarni zadruga ob vsakokratnih uradnih urah. Po možnosti bo objavljen tudi v naših strokovnih glasilih.

NAČELSTVO.

To in ono.

Ugodnejše vesti prihajajo zadnji čas iz Beograda. Kaže, da niso še čisto pokopane nade na specialne doklade p. t. t. uradnikom, ki jih utegne prinesiti nova uredba o ustroju prometnega ministristva. Tudi ni izključeno, da se izvrše še pred potekom tega proračunskega leta, torej do konca marca t. l. zadnjič izostala napredovanja v višje skupine. Ker ni še nič gotovega, beležimo te vesti samo kot kronisti.

Obdavčenje pogodbenih poštarjev. Kruta vest, ki smo jo prinesli v zadnji številki o zavrnitvi prošnje OPO, da bi se obdavčili pogodbeni poštarji samo z uslužbenskim davkom, se je, žal, izkazala za resnično. Vendar ne smemo obupati. Naše ministristvo je že samo vložilo ugovor pri finančnem ministristvu proti taki osnovani odločbi, organizacija pa bo vložila proti rešenju finančnega ministristva strokovnjaško utemeljen priziv. O stvari bomo še pisali.

Drugi pozdrav iz vrst železničarjev. »Glasnik železniških činovnikov« piše: Pošta, brzjav in telefon so prišle pod prometno ministristvo. Te stroke imajo mnogo skupnega z nami. Ta od-

ložba nas je postavila pred nalogo, da poiščemo kot železničarji zveze s poštarji. Važnost same stvari nam ne dopušča, da se samo s par besedami ozremo na potrebo in način sodelovanja. Zato za sedaj pozdravljamo poštarje in želimo, da najdemo pod skupnim ministristvom v do glednem času osnovo za vzajemno delo za naše skupne stanovske koristi. Poštarji naj bodo uverjeni, da bo naše Udruženje železniških uradnikov ne samo z interesom spremljalo njihovo delo, ampak da se bo v okvirju dopustnosti in zakonitosti prizadevalo, da skupaj z njimi brani vzajemne koristi. Poštarji so organizirani v svojem Savezu p. t. t. uslužbencev, pa hočemo po potrebi in okolnostih iskati zveze s Savezom v svrhu skupnega nastopanja. Skupni interesi nam bodo dali priložnosti, da občutijo poštarji našo lojalnost. Dobro nam došli!

Darila za »Poštni dom«. Neimenovana tovarišica in tovariš sta darovala za »Poštni dom« po 40 Din, tov. Košir Ivan, zvančnik na Ljubljani 1, pa svoj delež à 100 Din. Najlepša hvala. — Blagajnik P. d.

Kdor je dolžan obl. organizaciji na članarini, naj takoj 1. marca nakaže zaostalo članarino.

Za one, ki dolgujejo še za lansko leto, je to zadnji rok, ker bodo drugače izključeni iz organizacije.

Brzjav in telefon II. del. Prejeli smo in objavljamo: Vsem tovarišem in odjemalcem I. dela knjige »Brzjav in telefon« sporočam, da nameravam izdati II. del te knjige, ki bo vseboval: Telefon (tudi avtomatski telefon), Hughesov brzjav, borzni lokalni brzjav, ki tiska črke, Baudotov brzjav, Siemensov hitri brzjav, radio-brzjav in radio-telefon. III. del bo večji od I. dela in bo imel 76 slik. Za naročnike bo stal 78 Din. I. dela knjige je na razpolago še nekaj izvodov po 52 Din. Cela knjiga, I. in II. del, bo stala 130 Din. Knjiga bo lepa in vzorno sestavljena. Tovariši in tovarišice, porabite priliko in naročite »Brzjav in telefon«, da vam ne bo treba kesneje kupovati takih knjig v drugem jeziku in po visokih cenah. Kdor bo imel slovensko knjigo, bo v bodoče brez skrbi, delo bo natisnjeno samo za naročnike in le tedaj, če se jih oglasi zadosti. Naroča se pri izdajatelju g. Janezu Napotniku, adm. uradniku direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani. Knjiga se dobi tudi na obroke. Naročila so obvezna.

POZOR, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospe izdelujem po najnovejši modi

Krajec Ivan

modno krojaštvo

Pred Prulami št. 1

Češki in angleški vzorec na izbiru
Solidne cene

Urar in juvelir

M. Gregar s.p. — Maribor, Gosposka ul. 15

Prodaja na obroke

Brezplačno

dobite

to čašo pri nakupu:

1 tube Jod - Kalidora zobne paste za Din 20 ali

1 velike tube Kalidora zobne paste za Din 14.

(mala tuba Kalidora zobne paste stane Din 9).

Drogerija Gregorič,
Ljubljana, Prešernova ul. 5

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

Moderni kamgarni in športni štofi

za moške obleke. Novosti svile, volnenega blaga, ripsi, krepi in kamgarni za damske obleke.

Preproge, zavese, odeje, cefir, šifon pri

LENASI & GERKMAN, Ljubljana

Dent. Leop. Smerkolj

tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon številka 34—48

Manufaktura, Trenchcoate.

krzno kakor sploh vse oblačilne predmete nudi po zmernih cenah tudi na odplačilo tvrčka

L. Ornik, Maribor

Koroška cesta 9

Prva jugoslovanska
tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana

Pred škofijo št. 19

vas vabi na ogled svoje gromne zaloge, da se prepričate o kvaliteti in skrajno nizkih cenah naših izdelkov. — Popravila dežnikov hitro in ceno!

Tvornica dežnikov

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

Naše cene in naši plačilni pogoji omogočijo, da si more vsakdo nabaviti

moderen radijski aparat

Obrnite se takoj na nas

RADIO LJUBLJANA

MARIBOR,
Aleksandrova 44.

LJUBLJANA,
Miklošičeva 5.

Vedno
prihajajoče
novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA